

Mùa Thốt Nốt ... Sài Gòn

Tác Giả: Văn Lang

Thứ Tư:, 21 Tháng 7 Năm 2010 21:22

Khoảng tháng Giêng cho tới cuối tháng Tư (Âm lịch), khi tiết trời ở Sài Gòn còn đang bả “hun” bả cái nóng nhả đả lả a cả mùa khô,

thì trên hè phố Sài Gòn mấy năm nay xuất hiện nhả ng xe đả y hàng rong bán mả t loả i ‘trái cây lả’, đả là trái thốt nốt!

Trái thốt nốt đả c bày bán trong mả t tiể m giả i khát ở Sài Gòn. (Hình: Văn Lang)

Sả thốt, khi trái thốt nốt xuất hiện trên hè phố Sài Gòn thì nhả u ngả i cũng chả ng biể đả là trái gả, trả khi đả ng xe hả i thăm ngả i bán, hả c ngả i bán khôn khéo tiể p thả bả ng mả t tiể m bả ng nhả ghi “thốt nốt” treo tòn ten nả i đả u xe đả y. ả y vả y mà khi biể đả là trái thốt nốt thì nhả u ngả i vả n lả m tiể ng đả là... trái đả a nả c!

Thốt nốt phiên âm tả tiếng Khmer chả cây ‘Thnot’, mà nả u đả ch nghĩa ra tiếng Viể t lả i là cây...

Mùa Thốt Nốt ... Sài Gòn

Tác Giả: Văn Lang

Thứ Tư, 21 Tháng 7 Năm 2010 21:22

dừa a nọt c. Tuy nhiên cây thốt nốt cựa ngọt i Khmer và cây dừa a nọt c cựa ngọt i Việt là hai cây khác nhau, tuy cùng là họ dừa và có cùi (cơm) khá giống nhau...

Trước kia, khi có dịp tiếp xúc với mẹ tôi bà con Việt kiều buôn bán buôn bán phiếm hời hợt ngViệt Nam từ năm 1970 khi chính quyền Lon-Non thực hiện chính sách “cấp-du” và xua đuổi người Việt sinh sống tại Cambodia, tuy vậy người đã lâu nay ngViệt kiều này vẫn không khí thanh bình, trừ phú cựa x Chùa Tháp thì trước khi Lon-Non đổ o chánh và hình ảnh cây thốt nốt chính là biểu tượng ng cựa thanh bình m no đó.

Bán trái thốt nốt trên đường phố Sài Gòn. (Hình: Văn Lang)

Với nhiều người, nói về cây thốt nốt là nói về chùa tháp, hay chí ít cũng là những vùng biên giới Việt Nam-Cambodia, như là vùng Thốt Nốt, An Giang chẳng hạn.

Mùa Trái Nho ... Sài Gòn

Tác Giả: Văn Lang

Thứ Tư, 21 Tháng 7 Năm 2010 21:22

Những vì đã mấy lần nhìn thấy trái nho t bày bán trên hè phố Sài Gòn, qua mấy mùa cũng quen mắt, đời tôi mới hôm tình cờ ghé thăm lăng của Tá Quân Lê Văn Duyệt nhìn lên hàng cây cao như cây dừa, lá như lá cau, thấy những chùm trái chín màu tím như màu trái vú sữa, giật mình vì thấy những trái này quen lắm.

Cây nho t bên trong lăng Tá Quân Lê Văn Duyệt. (Hình: Văn Lang)

Hồi thăm một bác lớn tuổi cũng đang đi viếng lăng của Tá Quân, bác cười, mà rằng, ‘Trái nho t chä trái gì!’ Ôi, trời ơi! Vậy là chúng tôi đã nhìn thấy cây nho t mà bao lần nghe người ta kể, tôi là ngay giữa Sài Gòn, trong lăng của Tá Quân, nơi mà không ít lần chúng tôi đã viếng thăm và chụp hình, những người là chúng tôi thì thăm lăng vào đêm Giao Thừa của cuối năm nên không có dịp nhìn thấy hàng cây nho t trong lăng Tá quân đã có từ đời nào, đời nào&

Lần tìm những tài liệu xưa về cây nho t ở Sài Gòn, chúng tôi thấy trong cuốn sách ‘Sài Gòn Tá Pí Lù’ của nhà sưu tập, nghiên cứu và học giả Văn Ngọc Hồng Sơn, trong phần cây trồng hai bên đường, ông cho biết Tá Gia Đánh (xäa) có dịp nghe gọi tên nho t vì trồng loại cây này.

Ông còn viết thêm ‘Những cây nổi tiếng gần Bà Chiáu và cây nổi tiếng sân miáu Tá Quân, có từ đời nào, duy biết trồng nho t chung quanh miáu là một ý kiến hay, vì Tá Quân từng nghe nhiều phen che chở bảo vệ vua Miáen và biết đặt Miáen rất nhiều’.

Cũng nhân tìm hiểu về cây nho t ở Sài Gòn, chúng tôi mới biết tên nho t ở Sài Gòn có hai, ba ‘trào lưu’ chứ không chỉ một như thời Gia Đánh xưa. Cùng thời với những cây nho t ở khu vực Lăng Ông - Bà Chiáu là mấy cây nho t ở khu vực gần bänh viên Nhân Dân Gia Đánh (bänh viên Nguyễn Văn Huệ cũ). Sau khoảng những năm 90 của thế kỷ trước, khi quân ‘tình nguyện’ Việt Nam rút khỏi đất nước chùa tháp, có một người lính Việt Nam đã đem một cây nho t về trồng tại khu vực gần ga xe lửa Sài Gòn. Và trong những năm gần đây, có một số doanh

nhân Việt kiều (M), đã đem một số cây thốt nốt từ Cambodia về trưng bày trí trong một quán cà-phê khá lớn của một chủ nhân nổi tiếng trên đường Nguyễn Đình Chiểu, quận 3.

Với những Việt kiều đã từng sinh sống ở Cambodia cũng như những người lính đã từng có mặt ở Cambodia thì nói tới cây thốt nốt là nói tới một niềm đam mê ngọt ngào của cây thốt nốt và loại “bia” đặc biệt lên men từ loại cây này mà người Khmer gọi là ‘Tuk-Thnot-Chu.’

Từ vùng Thốt Nốt, Tri Tôn, An Giang, cây thốt nốt đặc trưng nhiều như những cánh rừng, từ đây đường thốt nốt đã được làm ra và xuất khẩu đi Hoa Kỳ, Nhật Bản, Đài Loan... Thế nhưng trong nước thì đường thốt nốt bán ra từ Hà Nội, còn trái thốt nốt thì chủ yếu theo xe đò có mặt ở Sài Gòn mà còn ra từ miền Trung.

Cây thốt nốt thuộc họ dứa, với phần công dụng hữu ích thì cả cây dứa nước và cây dứa cũng không bằng. Lá thốt nốt dùng để lợp nhà (như lá dứa nước), thân thốt nốt dùng làm củi củi trăm năm không sứt mẻ, ngoài trái và một phần ngon thì lá thốt nốt còn dùng để tranh trên đó (tranh vẽ trên lá thốt nốt của An Giang được nhiều du khách ưa chuộng), hơn nữa lá thốt nốt còn để chợp kính Phốt. Một số ngôi chùa Khmer từ miền Tây còn lưu giữ những bộ kính Phốt chợp trên lá thốt nốt có từ hơn hai trăm năm nay vẫn không hề bị mẻ làm hỏng.

Chính vì những đặc tính đặc biệt của cây thốt nốt mà gần đây từ An Giang đã xuất hiện một xưởng chuyên làm tủ, bàn, ghế mộc nghệ thuật từ thân cây thốt nốt, một hàng này được giới nhà giàu miền Tây và Sài Gòn rất ưa dùng.

Trong bối cảnh kinh tế suy thoái, việc xuất khẩu đường thốt nốt ra thế giới ngoài quốc gia gặp khó khăn do tỷ lệ đường thốt nốt bán rất giá, nhiều người dân An Giang có xu hướng chuyển bán cây thốt nốt cho một xưởng làm tủ bàn ghế để thu ‘tiền tươi’, một thân cây như vậy bán được khoảng từ ba trăm ngàn tới bốn trăm ngàn đồng Việt Nam.

Điều đáng nói là việc trưng bày cây thốt nốt từ nhà cho tới ngày ra trái phải mất từ 15 năm tới 20 năm mới cho một thu hoạch được, những cho tới khi 100 tuổi thì cây thốt nốt vẫn cho trái và cho một đống tiền tươi như vậy, chính vì vậy mà cho tới nay nhiều người bỏ lão ở Sài Gòn và An Giang vẫn không xác định được tuổi của cây thốt nốt là bao nhiêu năm.

Mùa Thốt Nốt ... Sài Gòn

Tác Giả: Văn Lang

Thứ Tư, 21 Tháng 7 Năm 2010 21:22

Trong khi xò ng tở bàn ghỏ mỏ nghỏ chỏ mua nhỏ ng thân cây thỏ t nỏ t có niên đỏ i tỏ vài chỏ c năm trỏ lên, tỏ c là nhỏ ng cây đởng cho thu hoỏ ch mỏ t và trái. Nỏ u nhỏ viỏ c sỏ n xuỏ t tỏ bàn ghỏ mỏ nghỏ tỏ thân cây thỏ t nỏ t trỏ thành thỏ nh hành trên toàn quỏ c cũng nhỏ xuỏ t đi thỏ trỏ ng ngoỏ i quỏ c thì có lỏ nhỏ ng rỏ ng thỏ t nỏ t ở An Giang - biỏ u tỏ ng cỏ a sỏ thanh bình và trủ phú sỏ không còn nỏ a.

Thỏ t buỏ n, nỏ u nhỏ nhỏ ng buỏ i chiỏ u có đỏ p đi qua vùng biên giỏ i thỏ y vỏ ng bóng nhỏ ng cây thỏ t nỏ t xa xa trên nhỏ ng cánh đỏ ng lúa xanh. Nỏ i nhỏ ng hàng cây mà nhỏ ng chàng trai, cô gái ngỏ i Viỏ t và ngỏ i gỏ c Cambodia đỏ ng hỏ n hò trong nhỏ ng buỏ i tà huy, trong tiỏ ng chuông chiỏ u trỏ m buỏng tỏ nhỏ ng mái chùa Khmer cong vút, tiỏ ng xe bò (cỏ) lỏ c cỏ c, lỏ c cỏ c lẫn vỏ nỏ i xa ngỏ i...